

Sygnatura akt II C 361/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant starszy sekretarz sądowy M. U.

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w P. ((...)) Oddział w Polsce z siedzibą w W.

o zapłatę i ustalenie

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 22.500 zł (dwadzieścia dwa tysiące pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:
 - a) od kwoty 10.500 zł (dziesięć tysięcy pięćset złotych) od dnia 6 lipca 2016 roku do dnia zapłaty,
 - b) od kwoty 12.000 zł (dwanaście tysięcy złotych) od dnia 17 marca 2018 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki tytułem odszkodowania kwotę 113,23 zł (sto trzysta trzy grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 lipca 2016 roku do dnia zapłaty;
3. oddala powództwo w pozostałej części;
4. obciąża pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotą 2036,48 zł (dwa tysiące trzydzieści sześć złotych czterdzieści osiem groszy) tytułem tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa kosztów sądowych;
5. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3364,57 zł (trzy tysiące trzysta sześćdziesiąt cztery złote pięćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 361/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 maja 2016 roku A. P., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. ((...)) Oddział w Polsce z siedzibą w W. kwoty 10.500 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami od dnia 1 listopada 2014 roku, kwoty 2.345,03 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz ustalenie odpowiedzialności pozwanego za dalsze mogące powstać w przyszłości skutki wypadku. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 5 sierpnia 2014 roku powódka odniosła obrażenia ciała w postaci skręcenia i naderwania stawów i więzadeł szyi, urazu podudzia i klatki piersiowej, urazu nadgarstka. Po wypadku u powódki ujawniły się bóle odcinka szyjnego i lędźwiowego kręgosłupa, bóle i zawroty głowy, bóle nogi i nadgarstka. Wpadek miał wpływ na sferę psychiczną powódki. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego, który wypłacił na rzecz powódki zadośćuczynienie w kwocie 1.500 złotych oraz koszty leczenia w wysokości 624,84 złote i koszty dojazdu w kwocie 100 złotych. Uzasadniając żądanie odszkodowania wyjaśniła, że po zdarzeniu wydatkowała następujące kwoty: 2170zł tytułem rehabilitacji, 240zł – wizyty u psychologa, 525,47zł – leki i sprzęt rehabilitacyjny, 123,42zł – przejazdy, 10,98zł – dokumentacja medyczna.

(pozew k. 3-5, pismo k. 115, pełnomocnictwo k. 7 i k. 279)

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 czerwca 2016 roku pozwany reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa, a także zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany kwestionował żądanie co do wysokości oraz żądanie powódki o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia mogące powstać w przyszłości.

Pozwany podniósł, że kwota przyznana na rzecz powódki na etapie postępowania likwidacyjnego w całości rekompensuje skutki zdarzenia z dnia 5 sierpnia 2014 roku. Pozwany ustalając wysokość świadczenia miał na względzie dokumentację zgromadzoną w sprawie oraz całokształt okoliczności, które wpływają na wysokość świadczenia. Powódka cierpiała na chorobę samoistną kręgosłupa pozostającą bez związku ze zdarzeniem z dnia 5 sierpnia 2014 roku. W ocenie pozwanego również stłuczenie uda pozostaje bez związku z przedmiotowym wypadkiem.

Pozwany kwestionował żądanie w zakresie zwrotu kosztów leczenia. Podniósł, iż powódka nie wykazała, aby miała problemy z dostępnością do bezpłatnych konsultacji lekarskich, badań i zabiegów. Brak jest również adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy dochodzonym przez powódkę zwrotem kosztów zakupów leków, a zdarzeniem z dnia 5 sierpnia 2014 roku.

Pozwany zakwestionował też oznaczoną przez powódkę datę początkową naliczania odsetek ustawowych od dochodzonych pozwem kwot, wskazując, iż w sytuacji ustalenia zasadności i wysokości świadczenia w toku postępowania, uzasadnione jest przyznanie odsetek ustawowych od chwili wyrokowania. Pozwany wskazał także, że powódka nie wykazała, aby przedmiotowe zdarzenie mogło spowodować nowe negatywne skutki, dlatego kwestionował roszczenie o ustalenie jego odpowiedzialności na przyszłość.

(odpowieź na pozew k. 120-124, pełnomocnictwo k. 125, odpis krs k.126)

W piśmie procesowym z dnia 5 marca 2018 roku powódka rozszerzyła powództwo wnosząc o zasądzenie na jej rzecz:

- tytułem zadośćuczynienia kwoty 22.500 złotych wraz z odsetkami od rozszerzonej części powództwa, tj. kwoty 12.000 złotych od dnia złożenia pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty,
- tytułem odszkodowania kwoty 3.395,03 złotych wraz z odsetkami od rozszerzonej części powództwa, tj. kwoty 1.050 złotych (stanowiącej koszt rehabilitacji) od dnia złożenia pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty. Pełnomocnik wniósł o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w potrójnej wysokości stawki podstawowej, tj. 10.800 złotych.

(pismo pełnomocnika powódki k. 243-243v)

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 sierpnia 2014 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego powódka doznała obrażeń ciała. Pojazd, którym poruszał się sprawca zdarzenia objęty był w tej dacie ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

(bezsporne)

Na miejscu zdarzenia powódce pierwszej pomocy udzielił zespół ratowniczy. Powódka nie wyraziła zgody na przewiezienie do szpitala. Wieczorem zgłosiła się do ambulatorium chirurgicznego (...) z bólami kręgosłupa, bólami i zawrotami głowy. Po wykonaniu badań diagnostycznych stwierdzono uraz kręgosłupa szyjnego. Zastosowano leczenie zachowawcze. Zaopatrzono powódkę w miękki kołnierz ortopedyczny typu S. z zaleceniem dalszego leczenia w poradni.

W dniu 6 sierpnia 2014 roku powódka zgłosiła się do CM (...) z bólami szyi i kręgosłupa piersiowego. Badaniem neurologicznym stwierdzono wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych po prawej stronie i skoliozę piersiową. Chirurg ortopeda stwierdzał bolesność w okolicy grzbietowej lewego śródreźcza, bez zasinienia i obrzęku, lewej i prawej okolicy przedrzepkowej, ślad obrzęku, zasinienia i bolesność grzbietu prawej stopy. Powódkę zaopatrzono w kołnierz ortopedyczny typu P., zalecono go na czas stania, siedzenia i chodzenia w ciągu dnia przez ok. 2-3 tygodnie. Zdjęcia RTG nie wykazały zmian urazowych. W badaniu MR stwierdzono niewielką wypuklinę krążka międzykręgowego na poziomie C4/C5. W opisie zdjęć RTG kręgosłupa radiolog podał pęknięcie lewego wyrostka poprzecznego kręgu (...) bez istotnego przemieszczenia odłamów. Postawiono rozpoznanie: skręcenie kręgosłupa szyjnego, powierzchowny uraz prawej stopy, powierzchowny uraz klatki piersiowej.

Ponownie powódka odbyła wizytę w CM (...) 8 sierpnia 2014 roku. Zgłaszała niewielką poprawę, uczucie drętwienia w lewym przedramieniu. Zalecono leki przeciwbólowe do stosowania ogólnego i miejscowego. W dniu 11 sierpnia 2014 roku powódka była konsultowana przez lekarza ortopeda. Specjalista zlecił utrzymanie unieruchomienia szyi w kołnierzu do 4 tygodni i stwierdził koniec leczenia. Lekarz internista w dniu 14 sierpnia 2014 roku ze względu na brak poprawy po dotychczasowym leczeniu skierował powódkę do szpitala do oddziału neurologicznego. Powódka zgłosiła się tego samego dnia do szpitala im. K., gdzie po wykonaniu badania TK głowy lekarz nie stwierdził wskazań do pilnej hospitalizacji w oddziale neurologii. Zalecił leki z grupy (...) (Z.) i zmniejszające napięcie mięśni (S.).

Powódka kontynuowała leczenie w CM (...). Neurolog skierował powódkę na zabiegi fizjoterapeutyczne (kinezyterapia i pole magnetyczne). Powódka zgłaszała bóle całego kręgosłupa i lewego śródreźcza. We wrześniu 2014 roku chirurg ortopeda, po wykonaniu zdjęć RTG, stwierdził brak kostnych świeżych zmian urazowych w obrębie dłoni, stan po złamaniu lewych wyrostków poprzecznych kręgów (...) i (...). W badaniu MR kręgosłupa szyjnego opisał wielopoziomową dyskopatię i nierówne zarysy blaszki granicznej. Zalecił dalszą fizjoterapię i leki.

Z powodu dolegliwości bólowych karku i głowy powódka chodziła na dalsze wizyty do neurologa, który zalecił przyjmowanie leków i zabiegi fizjoterapii.

W listopadzie 2014 roku ortopeda stwierdził u powódki podejrzenie uszkodzenia łąkotki bocznej prawego stawu kolanowego. Wykonane w grudniu 2014 roku USG prawego stawu kolanowego wykazało obrzęk kaletki podrzepkowej. Badanie USG lewego nadgarstka wykonane w grudniu 2014 roku wykazało płyn w obrębie pochewki ścięgien mięśni prostowników 4 przedziału, bez zmian pourazowych. Rozpoznano zapalenie pochewek ścięgien prostowników lewej ręki. Powódka została skierowana na fizykoterapię. W maju 2015 roku nastąpił nawrót tych dolegliwości. W dniu 8 czerwca 2015 roku wykonano badanie przewodnictwa nerwowego w obrębie lewej kończyny górnej. Nie stwierdzono odchyłań od normy.

W dniu 22 czerwca 2015 roku wykonano badanie MR odcinka szyjnego kręgosłupa. Stwierdzono nieznaczne spłycenie fizjologicznej lordozy, niewielkie wypukliny krążków międzykręgowych na poziomach C4/C5 – C6/C7, nierówny zarys przedniej części blaszki górnej trzonu (...). Chirurg ortopeda rozpoznał: stan po złamaniu blaszki granicznej (...).

(dokumentacja medyczna k. 8-49, k. 57-91)

Powódka poniosła koszty zakupu leków kwocie 395,47 złotych, zakupu kołnierza ortopedycznego w kwocie 95 złotych. Powódka odpłatnie korzystała z rehabilitacji w 2015 i 2016 roku. Przed podjęciem decyzji o skorzystaniu z odpłatnej rehabilitacji, nie dowiadywała się o terminy takich zabiegów w ramach NFZ.

(faktury k. 93-101, zeznania powódki k. 257)

Po wypadku powódce w codziennych czynnościach pomagał jej mąż. Powódka odczuwała ból w okolicy szyi, karku, miała zawroty głowy. Do dnia dzisiejszego powódka odczuwa bóle odcinka szyjnego. Stanowi to dla niej utrudnienie w pracy, gdyż pracuje przy komputerze. Zdarza się, że przyjmuje leki przeciwbólowe i stosuje maści. Początkowo powódka odczuwała lęk przed wychodzeniem z domu, przed podróżami samochodem. Lęki te ustąpiły. Około pół roku od wypadku zaczęła prowadzić samochód.

(zeznania powódki k. 256-257)

Powódka zgłosiła się na jedną wizytę u psychiatry i trzykrotnie była na wizycie u psychologa. Od psychiatry otrzymała leki, których zażywanie powodowało zawroty głowy i ośpienie. Powódka zrezygnowała z przyjmowania tych leków. Koszt wizyt w psychologa wyniósł 240 złotych.

(faktury k. 102-104, dokumentacja medyczna k. 50-56, zeznania powódki k. 256-257)

Przed wypadkiem powódka leczyła się neurologicznie z powodów zawrotów głowy, złego samopoczucia i dolegliwości bólowych ze strony kręgosłupa szyjnego i piersiowego.

(kserokopia dokumentacji medycznej k. 262-266)

Powódka poniosła koszt wydania dokumentacji medycznej w kwocie 7,60 złotych.

(paragon k. 111)

Powódka w wyniku wypadku z dnia 5 sierpnia 2014 roku w aspekcie ortopedycznym doznała skręcenia kręgosłupa szyjnego, powierzchownego urazu prawej stopy i urazu klatki piersiowej ze złamaniem lewych wyrostków poprzecznych kręgów (...) i L2. Stały uszczerbek na zdrowiu powódki z tego tytułu wynosi 3%. Po zastosowanym leczeniu zachowawczym i postępowaniu usprawniającym obecnie pozostaje wielomiejscowy zespół bólowy, ograniczanie czynnych ruchów zginania kręgosłupa lędźwiowego i poczucie pogorszenia sprawności. Zakres cierpień fizycznych powódki w związku z doznanymi obrażeniami narządów ruchu był umiarkowany. Jest to związane z doznawanym bólem, pozostawaniem w niewygodnym unieruchomieniu w kołnierzu ortopedycznym przez jeden miesiąc, zabiegami i ćwiczeniami usprawniającymi, ograniczeniami w sprawności. Dolegliwości bólowe, wymagające systematycznego stosowania leków, trwały przez okres ok. 6 miesięcy po wypadku. U powódki ze względu na doznane obrażenia narządów ruchu mogła występować potrzeba okresowej pomocy osób trzecich w ciągu pierwszego miesiąca w wymiarze jednej godziny dziennie. Nie mają związku z wypadkiem rozpoznawane u powódki później schorzenia i zmiany w postaci zapalenia pochewek ścięgna prostowników lewej ręki, podejrzenie uszkodzenia łąkotki bocznej prawego stawu kolanowego, opisywanego po badaniu MR odcinka szyjnego kręgosłupa wykonanym w dniu 22.06.2015 roku, nieznacznego zniekształcenia jako stanu po złamaniu blaszki granicznej trzonu kręgu (...). Rokowania na przyszłość powódki w aspekcie ortopedycznym są dobre. Powódka odzyskała pełny zakres ruchomości stawów kończyn i kręgosłupa. Rozpoznane u powódki złamania łącznie dwóch wyrostków dwóch kręgów i nierówności górnej blaszki granicznej trzonu kręgu (...) nie mogły skutkować somatycznym ograniczeniem ruchomości kręgosłupa, gdyż nie doszło do np. kostnego zrostu pomiędzy dwoma kręgami.

(opinia biegłego ortopedy k. 187-190, opinia pisemna uzupełniająca k. 235-236)

W wyniku wypadku z dnia 5 sierpnia 2014 roku powódka w aspekcie neurologicznym doznała skręcenia kręgosłupa szyjnego, powierzchownego urazu prawej stopy oraz złamania lewych wyrostków poprzecznych kręgów (...) i L2. Obrażenia neurologiczne skutkują stałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 5%. Zespół bólowy korzeniowy odcinka szyjnego ma uzasadnienie w długotrwałym leczeniu powódki. W wyniku uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym nie występował zespół korzeniowy. W wyniku wypadku nie doszło do uszkodzenia nerwów obwodowych lewego nadgarstka. Zakres cierpień fizycznych w związku z doznanymi urazami był w stopniu umiarkowanym przez 10-14 dni. Powódka stosowała leki przeciwbólowe, obniżające napięcie mięśni, żele przeciwbólowe, leki poprawiające pamięć, leki uspokajające, przeciwdepresyjne i przeciw zawrotom głowy. Powódka z powodu urazu odcinka szyjnego kręgosłupa i dolegliwości bólowych wymagała z oceny neurologicznej pomocy osób trzecich w ciągu 1 godziny dziennie przez okres 10-14 dni. Powódka wymagała zabiegów rehabilitacyjnych odcinka szyjnego kręgosłupa, które mogły być wykonywane w ramach NFZ. Zabiegi odbyła w CM (...) w 2014 roku. Później odbywała rehabilitację w prywatnym gabinecie. Rokowania co do stanu zdrowia powódki na przyszłość są dobre. U powódki występują w odcinku szyjnym zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne. Przebyty uraz odcinka szyjnego kręgosłupa miał wpływ na większe i dłużej trwające dolegliwości bólowe. Zgłaszane przez powódkę kłopoty z pamięcią i koncentracją nie znajdują odzwierciedlenia w mechanizmie doznanego urazu i w rozpoznaniach stawianych przez neurologa i neurochirurga. W wyniku naderwania blaszek granicznych (...) i L2 nie doszło do powstania zespołu bólowego korzeniowego.

(opinia biegłej neurolog k. 201-206, opinie pisemne uzupełniające k. 232, k. 267-268)

Powódka w wyniku wypadku z dnia 5 sierpnia 2014 roku w aspekcie psychiatrycznym nie doznała uszczerbku na zdrowiu. Po wypadku u powódki rozwinęły się objawy lękowe, głównie pod postacią lęku sytuacyjnego. Objawy te nie spowodowały konieczności podjęcia leczenia.

(opinia biegłego psychiatry k. 170-173, opinia pisemna uzupełniająca k. 225)

Po zgłoszeniu szkody przez powódkę pozwany prowadził postępowanie likwidacyjne w związku ze szkodą osobową, jakiej doznała powódka wskutek zdarzenia drogowego w dniu 5 sierpnia 2014 roku. Pozwany wypłacił na rzecz powódki zadośćuczynienie w kwocie 1.500 złotych, koszty leczenia w wysokości 624,84 złote i koszty dojazdu w kwocie 100 złotych.

(bezsporne)

Powyższy stan faktyczny ustalił Sąd na podstawie powołanych powyżej i zawartych w aktach sprawy dokumentów dopuszczonych w charakterze dowodu (kserokopii dokumentów stosownie do art. 308 k.p.c.), opinii biegłego ortopedy, opinii biegłej neurolog, biegłej psychiatry, oraz zeznań powódki.

Sąd uznał, że opinie wszystkich biegłych stanowią pełnowartościowe dowody nie tylko dlatego, że zostały sporządzone przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę fachową, ale również dlatego, że są jasne, logiczne, wewnętrznym niesprzeczne, a wnioski zostały przez biegłych dobrze uzasadnione, co czyni opinie w pełni przydatnym środkiem dowodowym do rozstrzygnięcia sprawy. Żadna ze stron po uzupełnieniu opinii nie kwestionowała ich oraz nie zgłaszała wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

W sprawie bezspornym jest, że sprawca zdarzenia był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie, a także okoliczności wypadku. Spór koncentrował się wokół wysokości szkody, a w konsekwencji wysokości świadczeń rekompensujących jej zakres.

Zgodnie z art. 822 k.c. przez umowę odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim względem, których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający, albo osoba, na której rzecz umowa została zawarta.

Stosownie do art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 392), z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę. Natomiast, zgodnie z art. 19 ust.1 powołanej ustawy, poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Podstawę prawną roszczenia o zadośćuczynienie stanowi art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 kc, który pozwala przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem, zadośćuczynienie stanowi sposób naprawienia szkody niemajątkowej na osobie wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Inaczej niż przy odszkodowaniu, w przypadku zadośćuczynienia, ustawodawca nie wprowadza jasnych kryteriów ustalania jego wysokości. Wskazuje jedynie ogólnikowo, iż suma przyznana z tego tytułu winna być odpowiednia.

W judykaturze i piśmiennictwie podkreśla się, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i jako takie musi mieć odczuwalną wartość ekonomiczną, jednocześnie nie może być nadmierne. Wskazuje się na potrzebę poszukiwania obiektywnych i sprawdzalnych kryteriów oceny jego wysokości, choć przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00). Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40).

Zważyć przy tym należy, iż doznanej przez poszkodowanego krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia. Charakter szkody niemajątkowej decyduje, bowiem o jej niewymierności (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lutego 2000 roku, III CKN 582/98.), zaś pojęcie „odpowiedniej sumy zadośćuczynienia” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 września 2001 roku, III CKN 427/00). Dlatego też w orzecznictwie wskazuje się, że oceniając wysokość należnej sumy zadośćuczynienia sąd korzysta z daleko idącej swobody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98). Ustawodawca nie wprowadza bowiem żadnych sztywnych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając to zagadnienie w całości uznaniu sędziowskiemu.

Przesłanką konieczną dla przyjęcia odpowiedzialności deliktowej jest występowanie związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a szkodą. Zgodnie z teorią przyczynowości adekwatnej związek przyczynowy zachodzi tylko wtedy gdy w zestawie wszystkich przyczyn i skutków mamy do czynienia jedynie z takimi przyczynami, które normalnie powodują określone skutki. Nie wystarczy więc stwierdzenie istnienia związku przyczynowego jako takiego, wymagane bowiem jest stwierdzenie, że chodzi o następstwo normalne.

W wyniku wypadku z dnia 5 sierpnia 2014 roku powódka doznała, skręcenia kręgosłupa szyjnego, powierzchownego urazu prawej stopy i urazu klatki piersiowej ze złamaniem lewych wyrostków poprzecznych kręgów (...) i L2,

skutkujących łącznie 8% stałym uszczerbkiem na zdrowiu. Zakres cierpień fizycznych powódki w związku z doznanymi obrażeniami był umiarkowany. Powódka musiała nosić niewygodny kołnierz ortopedyczny, przeszła zabiegi usprawniające, musiała stosować leki i w początkowym okresie korzystać z pomocy innych osób. Rokowania na przyszłość powódki należy określić jako dobre. Wypadek spowodował również, iż rozwinęły się u powódki objawy lękowe. W niniejszej sprawie przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia uwzględniono zatem powyżej wskazane okoliczności, a nadto ujemne odczucia psychiczne przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi, koniecznością leczenia, oraz rehabilitacji.

Dlatego też zdaniem Sądu biorąc pod uwagę powyższe argumenty, za uzasadnioną i adekwatną do poniesionej przez powódkę krzywdy należało uznać kwotę 24.000 złotych. Z uwagi na fakt, że pozwany wcześniej wypłacił powódce tytułem zadośćuczynienia kwotę 1.500 złotych, Sąd w niniejszej sprawie zasądził na rzecz powódki różnicę w kwocie należnej i wypłaconej w sumie 22.500 złotych.

Zgodnie z treścią art. 444 § 1 zd. 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Naprawienie szkody obejmuje w szczególności zwrot wszelkich wydatków poniesionych przez poszkodowanego zarówno w związku z samym leczeniem i rehabilitacją (lekarstwa, konsultacje medyczne, protezy, kule, wózek inwalidzki itp.), jak i koszty opieki niezbędnej w czasie procesu leczenia (por. np. orz. SN z 21.5.1973 r., II CR 194/73, OSP 1974, Nr 4, poz. 83) oraz inne dodatkowe koszty związane z doznanym uszczerbkiem (np. przejazdów, wyżywienia).

Pozwem objęte zostało żądanie zwrotu kosztów leczenia w kwocie 3.395,03 zł obejmujących zwrot kosztów rehabilitacji, wizyt lekarskich, zakupu kołnierza ortopedycznego i ortezy oraz leków. Powódka złożyła rachunki (k. 92-108, k. 111-123, k. 244-248).

Zgodnie z opinią biegłego neurologa zasadne było poniesienie przez powódkę kosztów zakupu lekarstw w kwocie 395,47 złotych (k. 206: 71,35zł (k.100)+120,90zł (k.99)+19,95zł (k.97) +16,99zł (k.96)+ 32,10zł (k.95)+96,24zł (k.93)+27,95zł (k.94) + 9,99zł (k.98). Część tych leków stanowi środki przeciwbólowe. Biegły ortopeda wskazał na zasadność leczenia środkami przeciwbólowymi (opinia k. 189). Zasadny był również zakup kołnierza ortopedycznego za kwotę 95 złotych, zlecony powódce przez lekarzy.

Z ustaleń poczynionych w sprawie wynika również, iż zasadne było podjęcie przez powódkę terapii psychologicznej w krótkim odstępie czasu od zdarzenia (sierpień i wrzesień 2014r). Powszechnie wiadomo jest, iż terminy terapii w ramach NFZ byłyby znacznie dłuższe niż prywatnej, wobec czego Sąd zasądził z tego tytułu kwotę 240 złotych (k. 102-104). Ponadto Sąd zasądził na rzecz powódki koszt uzyskania dokumentacji medycznej w kwocie 7,60 złotych (k. 111).

Mimo ciężącego na powódce ciężaru dowodu z art. 6 k.c. powódka nie wykazała, aby koszt zakupu ortezy nadgarstka lewego (k. 92) wiązał się bezpośrednio z wypadkiem z dnia 5 sierpnia 2014 roku. Biegły ortopeda podkreślił, że zapalenie pochewek ścięgna mięśni prostowników zostało rozpoznane po zbyt długim okresie czasu od wypadku, i choć może być skutkiem stłuczenia, to poprzedzone jest wyraźnym obrzękiem i krwakiem w tkance podskórnej oraz pojawia się po kilku lub kilkunastu dniach od urazu (k.236).

Zdaniem Sądu powódka nie udowodniła także zasadności zgłoszonego żądania w zakresie odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów prywatnej rehabilitacji. Powódka złożyła rachunki za prywatną rehabilitację (k. 105-108, k. 244-248) wykonaną w 2015 roku i 2016 roku. Pozwany kwestionował powództwo w tym zakresie. Powódka nie podjęła odpłatnej rehabilitacji niezwłocznie po wypadku. Nie wykazała, aby po tak długim czasie od wypadku nie mogła odbyć rehabilitacji w ramach NFZ. W swoich zeznaniach przyznała, że nie dowiadywała się o rehabilitację w ramach NFZ.

W zakresie żądania zwrotu kosztów dojazdu taksówką (k. 111-113) powódka nie wykazała, aby były przeciwwskazania do poruszania się przez nią komunikacją miejską po wypadku.

Reasumując, zasadne były poniesione przez powódkę koszty zakupów leków, artykułów medycznych, wizyt i dokumentacji medycznej tj. wydatki w kwocie 738,07 złotych. Powódka otrzymała od ubezpieczyciela z tego tytułu kwotę 624,84 złotych, wobec czego Sąd zasądził na jej rzecz różnicę w wysokości 113,23 zł. W pozostałym zakresie powództwo o odszkodowanie podlegało oddaleniu.

Powódka żądała również ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku z dnia 5 sierpnia 2014 roku.

Przyjmuje się, iż zasądzenie określonego świadczenia na rzecz powoda w sprawie o naprawienie szkody wynikłej z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia, w oparciu o art. 189 k.p.c. Warunkiem jednak dopuszczalności takiego ustalenia jest istnienie po stronie powoda interesu prawnego. Wskazuje się, iż interes taki może istnieć, zwłaszcza przy szkodach na osobie, mimo możliwości dochodzenia świadczenia z danego stosunku prawnego, jeżeli z tego stosunku wynikają dalsze jeszcze skutki, których dochodzenie w drodze powództwa o świadczenie nie jest możliwe lub nie jest na razie aktualne. Interes ten wyraża się np. w tym, aby uniknąć w przyszłości poważnych trudności dowodowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2010 roku, w sprawie o sygn. akt IV CSK 410/09, opubl. w programie komputerowym L.). Szkody na osobie nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Poszkodowany z reguły nie może w chwili wszczęcia procesu dochodzić wszystkich roszczeń, jakie mogą mu przysługiwać z określonego stosunku prawnego, może określić podstawę żądanego odszkodowania jedynie w zakresie tych skutków, które już wystąpiły. Nie może natomiast określić dalszych skutków, jeszcze nie ujawnionych, których wystąpienie jest jednak prawdopodobne, a które niejednokrotnie ujawniają się po upływie dłuższego czasu, w trudnym z reguły do określenia rozmiarze.

W wyroku z dnia 11 marca 2010 r. o sygn. akt IV CSK 410/09 Sąd Najwyższy przyjął, iż także po wejściu w życie art. 442¹ k.c. powód dochodzący naprawienia szkody na osobie może mieć interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości.

Sąd oddalił żądanie pozwu w tym zakresie, gdyż nie znalazł podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 5 sierpnia 2014 roku. W sprawie nie ustalono, aby stan zdrowia powódki mógł ulec pogorszeniu wskutek obrażeń doznanych w przedmiotowym wypadku. Rokowania na przyszłość są dobre. Powódka cierpi na zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, które nie powstały w związku z przebytych wypadkiem.

Rozstrzygnięcie o odsetkach z tytułu opóźnienia w wypłacie należnego powódce zadośćuczynienia i odszkodowania zapadło na podstawie art. 817 § 1 i 481 § 1 k.c. Wymagalność roszczenia w stosunku do zakładu ubezpieczeń powstaje w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku, chyba, że w powyższym terminie wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia jego odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe. Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi, zatem po jego stronie obowiązek spełnienia świadczenia w ustawowym terminie. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie (§ 2 art. 481 k.c.).

W aktach niniejszej sprawy jak również w aktach szkody brak jest zgłoszenia szkody z tytułu szkody na osobie i decyzji pozwanego w tym przedmiocie. Nie zostało wykazane jakich kwot i z jakiego tytułu powódka żądała od pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego, w jakiej dacie doręczono zgłoszenie szkody pozwanemu. Sąd zasądził zatem na rzecz powódki ustawowe odsetki za opóźnienie 30 dni od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu (k. 119) w zakresie zadośćuczynienia w kwocie 10.500 złotych i odszkodowania w wysokości 113,23 złotych oraz od kwoty 12.000zł od dnia następnego po dniu doręczenia pełnomocnikowi pozwanego pisma rozszerzającego powództwo (k. 277).

Rozstrzygając kwestię roszczenia odsetkowego Sąd nie podzielił poglądu pełnomocnika pozwanego, wedle którego powodowi należą się odsetki ustawowe od dnia wyrokowania. Orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma bowiem charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma charakter zobowiązania bezterminowego, przekształcającego się w zobowiązanie terminowe po wezwaniu dłużnika do jego spełnienia (tak Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z dnia 28 czerwca 2005 r., I CK 7/05 i z dnia 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06).

Z uwagi na wejście w życie od 1 stycznia 2016 roku zmiany w przepisach kodeksu cywilnego dotyczących odsetek i wyodrębnienie odsetek ustawowych za opóźnienie, skoro powódka domagała się odsetek w związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez pozwanego (a więc w związku z opóźnieniem), w wyroku zaznaczono, że powódce od zasądzonej kwoty należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Dalej idące żądanie pozwu w zakresie odsetek podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z którym, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Zasądzona suma stanowi 87,33 % wysokości przedmiotu sporu.

Po stronie powodowej koszty procesu wyniosły kwotę 4.743 złote, na którą złożyły się: opłata od pozwu – 643 złote, wynagrodzenie pełnomocnika powódki – 3.600 złotych (na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm.), zaliczka na wynagrodzenie biegłych – 500 złotych.

Po stronie pozwanej koszty te wyniosły kwotę 4.100 złotych, na które złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika powódki – 3.600 złotych (na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.), zaliczka na wynagrodzenie biegłych – 500 złotych.

Koszty sądowe w łącznej kwocie 2.036,48 złotych, na które złożyła się opłata od rozszerzonej części powództwa w wysokości 652 złote oraz wynagrodzenie biegłych w łącznej kwocie 1.384,48 złotych poniósł tymczasowo Skarb Państwa - Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, któremu to należny jest zwrot wyłożonych kosztów na podstawie art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016r, poz. 623), zgodnie z którym kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Łączne koszty procesu wyniosły 10.879,48 złotych.

Sąd ustalił wynagrodzenie pełnomocników w stawce minimalnej, gdyż sprawa niniejsza nie przekraczała stopnia zawiłości występującego w sprawach tego rodzaju. Także nakład pracy pełnomocnika powódki nie uzasadniał określenia wynagrodzenia w stawce wyższej.

W rezultacie, ze względu na wynik postępowania, na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 623), Sąd obciążył na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi pozwanego kwotą 2036,48 zł tytułem tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa kosztów sądowych.

Biorąc pod uwagę procent w jakim powódka przegrała proces (12,67%), powinna ona ponieść koszty w kwocie 1.378,43 złotych, a poniosła w wysokości 4.743 złote. Dlatego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3364,57 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.